Universiteit van Pretoria
Fakulteit Teologie

University of Pretoria
Faculty of Theology

Pastorale Begeleiding van Predikante van die Nederduitse Gereformeerde Kerk tydens die Kerklike Tughandeling

deur

CORNELIS THEODORUS KLEYNHANS

Voorgelê ter vervulling van die vereistes
vir die graad

PHILOSOPHIAE DOCTOR

in die
Fakulteit Teologie
Departement Praktiese Teologie
aan die
Universiteit van Pretoria

Promotor: Prof. C.J.A. Vos
Medepromotor: Prof. H.J.C. Pieterse

PRETORIA

Oktober 2011

© University of Pretoria

VERKLARING

Ek verklaar hiermee dat die navorsingstudie

Pastorale Begeleiding van Predikante
van die Nederduitse Gereformeerde Kerk
tydens die Kerklike Tughandeling

my eie navorsing ten opsigte van bogenoemde tema verwoord en dat ek alle bronne wat ek gebruik het of aangehaal het deur middel van volledige verwysing aangedui en erken het.

Geteken te Pretoria op 30 Oktober 2011

____

C.T.Kleynhans

ERKENNING

Vir die mense wat my die **naaste** aan die hart lê.

Hennie en Bokkie

my ouers

Cicilia

my vrou

Suzanne, Karli en Elaine

my dogters

VOORWOORD EN DANKBETUIGING

My hartlike dank aan ***proff. Cas Vos en Hennie Pieterse*** vir die professionele hulp en navorsingsvorming, asook versekering van die akademiese gehalte van die studie. Prof. Vos se aanmoediging om die studie te onderneem en deur te voer, word opreg waardeer. So ook die wyse waarop prof. Vos nie alleen die intellektuele vorming voorop stel nie, maar persoonlike wel en weë in ag neem. Prof. Vos weet hoe om menswaardigheid in sy promotorskap as vertrekpunt te neem. Die talle kontaksessies met prof. Pieterse het insig, voortgang en uiteindelik voltooiing van die studie meegebring. Prof. Pieterse se intellektuele fokus word alleen deur sy deurleefde wysheid getroef. Dit sal altyd my voorreg wees om te "spog" met die uitnemende promotors wat my gehelp het om my akademiese ideale te verwesenlik!

My dank aan ***Cicilia*** vir die taalversorging. Jou ondersteuning is goud werd. Deur al die jare het jy my in my akademiese inspirasie en perspirasie ondersteun. Bo alles het sy my in goeie en krisistye bygestaan.

Dank aan my ouers, ***Hennie en Bokkie Kleynhans***, vir liefdevolle ondersteuning gedurende baie jare. Julle het my onder andere gehelp om my akademiese drome te vervul. Ek weet: Dankie, is heeltemal onvoldoende! Hierdie studie bied ek daarom aan as bewys van my liefde en erkenning vir dit wat ek ontvang het.

Waardering en respek vir ***ds. Deon en mev. Truna Burgers*** wat onvoorwaardelik ondersteun en begelei het in die tyd toe ons gesin dit die meeste nodig gehad het. Sy mentorskap en voorbeeld, preke, woorde van bemoediging, aansporing, gebede en daadwerklike hulpverlening staan as lieflike bewys van ware Christelikheid en Jesusliefde.

Sonder die bereidwilligheid van die ***respondente*** om deel te neem aan die empiriese deel van die navorsing, sou ek nie hierdie werk kon voltooi nie. Alhoewel hulle anoniem sal bly om konfidensialiteit te verseker, is hulle eintlik die mense waaroor hierdie studie geskryf is. Nogmaals 'n hartlike woord van dank vir die openlike en reguit wyse waarop julle weereens die emosies van skuld en skande moes deurpraat.

Die studiepad was 'n vreugdevolle pad, 'n moeisame pad, 'n ontwikkelingspad.

OPSOMMING

Pastorale Begeleiding van Predikante van die Nederduitse Gereformeerde Kerk tydens die Kerklike Tughandeling.

Hoofstuk 1 is ‘n beskrywing van die navorsingsbehoefte- en ontwerp van die studie soos dit fokus op die navorsingstema met spesifieke verwysing na die verwerking van die gevoelsbelewing van skuld en skande. Die behoefte aan wetenskaplike besinning van die onderwerp, is verken deur ‘n beskrywing van die toepaslike inligting soos gevind in Die Kerkorde (2007), bestaande literatuur, die omvang van die behoefte en die kerklike tughandeling as proses. Hierna is die navorsingsontwerp deur persoonlike ervaring, doel- en vraagstellings, afbakening, navorsingsmetodologie en proses, beskryf.

In hoofstuk 2 is ‘n literatuurverkenning van gevoelsbelewing met spesifieke verwysing na die aard en funksie van skuld en skande onderneem. Daar word ‘n psigologiese en teologiese beskrywing van skuld, skande en die gevoelens wat daarmee geassosieer word, gegee. In die eerste plek is die begrip gevoelsbelewing of emosie beskryf, waarna die basiese kenmerke en funksies ondersoek is. Die gevoelsbelewing van skuld en skande is deeglik verken wat betref hul oorsprong, aard, indeling en funksie, asook hul verband en samehang. Verwerkingsmeganismes is ook verken.

Hoofstuk 3 is ‘n beskrywing van die konteks, teologie en praktyk van die pastorale begeleiding van predikante tydens die tughandeling. Tugpastoraat is teologies begrens en begrond. Verder is die subjek, objek en vereistes van die tugpastoraat beskryf, asook die doel, taak, parameters en maatstawwe vir funksionaliteit, professionaliteit en effektiwiteit.

Die vierde hoofstuk bevat die beskrywing van die empiriese navorsing. Die navorsingsmetodologie, gestruktureerde onderhoude en analise, tematiese analise en die vergelyking van die tematiese informasie en die teoretiese modelle is deeglik bespreek.

’n Verbeterde praktykteorie is in hoofstuk 5 beskryf. Dit volg op die hermeneutiese interaksie tussen die resultate van die empiriese ondersoek en die beskrywing van die literatuurondersoeke. Die insigte wat so bekom is, lei tot nuwe konsepte en dra by tot die

herstel of aanpassing van die bestaande praktyk van die pastorale begeleiding van predikante tydens die tughandeling in die verwerking van skuld en skande.

Hoofstuk 6 is ‘n algehele samevatting met bevindings en aanbevelings na aanleiding van die ondersoek. Die bevindings van die verskillende hoofstukke word beskryf en die navorsing word geëvalueer met betrekking tot die navorsingsdoelwitte. Nuwe navorsingsgeleenthede word aangetoon en die bydrae van die studie word verken. Ten slotte word daar sekere aanbevelings gemaak ten opsigte van verdere studietemas.

Sleutelwoorde

Colloquium doctum

Emosionele pyn

Kerklike tughandeling

Nederduitse Gereformeerde Kerk

Pastorale begeleiding

Predikante

Skande

Skuld

Tugartikels

Tugpastoraat

SUMMARY

Pastoral Guidance of Ministers of the Dutch Reformed Church during Ecclesiastical Discipline.

The first chapter desribes the need and design for the study as it focuses on the theme with specific reference to the processing of the emotional experience of guilt and shame. The need for scientific study was explored by describing The Church Order, existing literature, the extent of the need and the process of the ecclesiastical discipline. Futhermore the research design is descibed by setting goals and formulating research questions, setting the boudaries for the study and the research methodology is also explained.

Chapter 2 is a literary study about the nature and function of human emotion. Guilt, shame and the accompanying feelings associated, are described in psychological and theological terms. The focus is on the experience of guilt and shame. A definition of emotion or feeling is described as well as the basic characteristics and function of emotion. Guilt and shame as an emotional state is explored in depth. The two emotions are explored according to their origin, character, classification and function as well as the relationship.

The third chapter describes the context, theology and practice of the pastoral guidance of ministers of the Dutch Reformed Church during ecclesiastical discipline. Pastoral care is circumscribed and defined. The subject and object of the pastoral care is described. The goal of this spesific type of pastoral care is defined as well as the parameters and criteria for functionality, professionalism and effectivity.

Chapter 4 is the empirical research that followed the literature studies. The research methodology, the process of the structured interview, and the results of the research is analyzed and processed.

In the fifth chapter the results of a hermeneutical interaction between the empirical research and the theoretical findings are described. The information leads to new insight and the praxis is adjusted or adapted accordingly.

Chapter 6 is a general summary of the literature and empirical study. The findings of the study is discussed and evaluated according to the research goals. New research topics are recommended and the contribution of the study is discussed.

Key words

Articles of ecclesiastical discipline
Colloquium doctum
Dutch Reformed Church
Ecclesiastical discipline
Emotional pain
Guilt
Ministers of the church
Pastoral guidance
Shame

DIE HERE SE ROEPING
TOT SY DIENS
IS ONWEERSTAANBAAR

MISLUKKING EN SONDE
EG MENSLIK

SY VERGIFNIS
IS VOLLEDIG

GEHOORSAAMHEID
IS NIE ONDERHANDELBAAR NIE

TK

INHOUDSOPGAWE

Titelblad……………………………………………………………………………………..1

Verklaring……………………………………………………………………………...2

Erkenning……………………………………………………………………………...3

Voorwoord en dankbetuiging…………………………………………………………….4

Opsomming en Sleutelwoorde…………………………………………………………...5

Summary and Keywords…………………………………………………………………7

Inhoudsopgawe…………………………………………………………………...10-18

HOOFSTUK 1 NAVORSINGSBEHOEFTE EN ONTWERP

‘n Beskrywing van die navorsingsbehoefte en ontwerp van die studie ten opsigte van die pastorale begeleiding van predikante van die Nederduitse Gereformeerde Kerk tydens die kerklike tughandeling. ………………………………………………………20

1.1. Inleiding……………………………………………………………………………20

1.2. Navorsingsbehoefte...23

1.2.1. Die Kerkorde van die Nederduitse Gereformeerde Kerk met Reglemente, Kerkordelike Riglyne en Funksionele Besluite soos vasgestel deur die Algemene Sinode in 2007..26

1.2.1.1. Hoofstuk 1: Die belydenis en orde van die kerk..27

1.2.1.2. Hoofstuk 2: Die ampte van die kerk...28

1.2.1.3. Hoofstuk 3: Die vergaderinge van die kerk..35

1.2.1.4. Hoofstuk 4: Die arbeid van die kerk...37

1.2.1.5. Hoofstuk 5: Kerklike opsig en tug..40

1.2.1.6. Gevolgtrekking...40

1.2.2. Literatuurverkenning met verwysing na “Hoofstuk 5: Kerklike Opsig en Tug (Artikel 59-66) van die Nederduitse Gereformeerde Kerk”....................................41

1.2.2.1. Gevolgtrekking...42

1.2.3. Omvang van die behoefte van die tughandeling…………………………………..42

1.2.3.1. Verlening van ampsbevoegdheid binne die N.G. Kerk te Pretoria vir die tydperk (1981-2008)...44

1.2.3.2. Gevolgtrekking...50

1.2.4. Die kerklike tughandeling as proses (Artikel 59-66)..51
1.2.4.1. Die eerste proses tydens die tughandeling (Artikel 63-65)...................................53
1.2.4.2.Die tweede proses tydens die tughandeling (Artikel 66).......................................60
1.2.4.3.Die derde proses tydens die tughandeling (Artikel 66)..65
1.2.5. Gevolgtrekking...68
1.3. Navorsingsontwerp...69
1.3.1. Doel en doelstelling..70
1.3.2. Vraagstelling…………………………………………………………………………71
1.3.2.1. Die sentrale navorsingsvraag en voortvloeiende vrae……………………………71
1.3.3. Afbakening van die navorsing………………………………………………………73
1.3.4. Navorsingsmetodologie……………………………………………………………..74
1.3.5. Navorsingsproses...75
1.4. Samestelling van die studie…………………………………………………………76
1.5. Samevatting…………………………………………………………………………79
1.6. Sleutelstellings………………………………………………………………………80

HOOFSTUK 2 EMOSIETEORIE

'n Verkenning van emosie met spesifieke verwysing na die aard, oorsprong, indeling en funksie van skuld en skande soos vanuit die psigologie en die teologie verwoord……………………………………………………………………...…...84

2.1. Inleiding………………………………………………………………………………84
2.2. Begripsbepaling van gevoelsbelewing………………………………………………86
2.3. Basiese kenmerke van innerlike gevoelsbelewing……………………………………89
2.3.1. Emosionele kategorieë……………………………………………………………...89
2.3.2. Emosies en verskuilde behoeftes……………………………………………………90
2.3.3. Die intensiteitsvlak van emosies……………………………………………………91
2.3.4. Kommunikasie en uitdrukking van emosies………………………………………..95
2.3.5. Dimensies van emosionele ervaring………………………………………………..96
2.3.6. Ander faktore in die ontwikkeling van emosies…………………………………….97
2.4. Die funksionaliteit van gevoelsbelewing……………………………………………98
2.5. Skuldgevoelens: Oorsprong, indeling, aard en funksie…………………………108
2.5.1. Tweeledige indeling…………………………………………………………………109

2.5.1.1. Eksistensiële of egte skuldgevoelens……………………………………………110
2.5.1.2. Neurotiese skuldgevoelens……………………………………………………115
2.5.2. Die eiesoortige aard en funksie van skuldgevoelens……………………………115
2.5.2.1. Positiewe skuldgevoelens……………………………………………………..116
2.5.2.2. Destruktiewe skuldgevoelens…………………………………………………117
2.6. Skandgevoelens: Oorsprong, indeling, aard en funksie…………………………118
2.6.1. Tweeledige indeling…………………………………………………………118
2.6.1.1. Diskresionêre skandgevoelens………………………………………………..119
2.6.1.2. Afbrekende skandgevoelens…………………………………………………..121
2.6.2. Die eiesoortige aard en funksie van skandgevoelens…………………………...121
2.6.2.1. Positiewe skandgevoelens……………………………………………………122
2.6.2.2. Destruktiewe skandgevoelens………………………………………………...122
2.6.2.3. Die dinamiek van skandgevoelens……………………………………………125
2.6.2.3.1. ‘n Afkeer van die self..125
2.6.2.3.2. ‘n Minderwaardigheidsgevoel..126
2.6.2.3.3. ‘n Vrees vir verlating...127
2.6.2.3.4. Oneer...129
2.6.2.3.5. ‘n Belewing van gebrekkigheid, onvolkomendheid en defek...........................130
2.6.2.3.6. ‘n Belewing van besoedeling en smet...130
2.6.2.4. Verdedigingsmeganismes tydens die verwerking van destruktiewe skandgevoelens...130
2.6.2.4.1. Strewe na perfeksionisme………………………………………………..131
2.6.2.4.2. Selfregverdiging……………………………………………………………131
2.6.2.4.3. Manipulasie…………………………………………………………………131
2.6.2.4.4. Blaamverskuiwing…………………………………………………………..131
2.6.2.4.5. Martelaarkompleks…………………………………………………………132
2.6.2.4.6. Minagting……………………………………………………………………...132
2.6.2.4.7. Ontkenning…………………………………………………………………132
2.6.2.4.8. Humor…………………………………………………………………………132
2.6.2.4.9. Onttrekking en isolasie……………………………………………………...133
2.6.2.4.10.Woede……………………………………………………………………….133
2.7. Die ooreenkoms en onderskeid tussen skuld- en skandgevoelens........................133
2.8. Verbandhoudende emosionele en psigologiese state...136
2.9. Die verwerking van skuld en skande....137

2.10. Samevatting.....139
2.11.Sleutelstellings.....142

HOOFSTUK 3 TUGPASTORAAT: 'n PASTORALE PERSPEKTIEF

'n Beskrywing van die konteks, teologie en praktyk van tugpastoraat van die N.G. Kerk met die begeleiding van predikante tydens die tughandeling met die fokus op die verwerking van skuld- en skandgevoelens.....146

3.1. Inleiding.....146
3.2. Tugpastoraat: begrensing.....150
3.2.1. Verkondiging (Kerugma).....151
3.2.2. Erediens (Leitourgia).....152
3.2.3. Pastoraat (Paraklese).....152
3.2.4. Onderrig (Didache).....152
3.2.5. Getuienis (Marturia).....152
3.2.6. Diens van Barmhartigheid (Diakonia).....153
3.2.7. Gemeenskap van gelowiges (Koinonia).....153
3.2.8. Administrasie (Kubernetiek).....153
3.3. Tugpastoraat: begronding.....157
3.3.1. Teologiese antropologie.....158
3.3.2. Die verbond, doop en God se aanvaarding.....160
3.3.3. Regverdig deur die geloof.....163
3.3.4. Die kruis as simbool van die uitwissing van skande en oneer.....163
3.3.5. Die geloofsgemeenskap is die draer van die boodskap van genade.....163
3.3.6. Die Herder vir herders.....164
3.3.7. Die genade van vergifnis.....164
3.4. Tugpastoraat: subjek en vereistes.....165
3.4.1. Die gemeente het mekaar waarlik en onvoorwaardelik lief.....168
3.4.2. Die gemeente dien mekaar.....169
3.4.3. Die gemeente bid sonder ophou vir mekaar.....170
3.4.4. Die gemeente gee met 'n sagmoedige gees ag op mekaar deur te verdra en te vergewe.....171
3.4.5. Die gemeente leef in liefde met mekaar saam al is dit soms moeilik en volhard in die

gemeenskap en eenheid....174
3.4.6. Die gemeente hou vrede met mekaar 175
3.4.7. Die gemeente bemoedig mekaar....176
3.5. Tugpastoraat: objek en vereistes....181
3.5.1. Erken skuld en aanvaar verantwoordelikheid....182
3.5.2. Toon berou oor die oortreding....184
3.5.3. Belydenis van oortreding teenoor God en mense....185
3.5.4. Aanvaar die vergifnis van God en mense....185
3.5.5. Begin en leef as 'n nuwe mens....186
3.5.6. Restorasie....187
3.6. Tugpastoraat: Funksie....187
3.6.1. Genesing....188
3.6.2. Bystand....188
3.6.3. Begeleiding tot groei en ontwikkeling....189
3.6.4. Versoening....190
3.6.5. Vertroeteling....190
3.7. Tugpastoraat: parameters....191
3.8. Tugpastoraat: maatstawwe vir funksionaliteit, professionaliteit en effektiwiteit....192
3.9. Samevatting....193
3.10. Sleutelstellings....194

<u>HOOFSTUK 4</u> <u>EMPIRIESE NAVORSING</u>

Navorsingsmetodologie, gestruktureerde onderhoude en analise van die pastorale begeleiding van predikante tydens die tughandeling....197

4.1. Inleiding....197
4.2. Navorsingsmetodologie vir die empiriese ondersoek....198
4.2.1. Navorsingsdoel....198
4.2.2. Navorsingsvrae....198
4.2.3. Kwalitatiewe ondersoek....200
4.2.4. Gestruktureerde onderhoudsvoering....203
4.2.5. Keuse van respondent....204

4.2.6. Die proses van kwalitatiewe navorsing……………………………………………205
4.2.7. Eise aan die kwalitatiewe navorser gestel…………………………………………206
4.2.8. Samestelling van die onderhoudskedule…………………………………………. 207
4.2.9. Ingeligte toestemming……………………………………………………………..207
4.3. Kontekstualisering van die gesprekke en informasie wat die onderhoude verder toelig……………………………………………………………………………..…..208
4.4. Analise van gestruktureerde onderhoude…………………………………………...208
4.5. Verdere inligting ingewin tydens die onderhoude………………………………..254
4.6. Tematiese analise van die empiriese navorsingsresultate………………………..256
4.6.1. Geheelbeeld van die informasie soos verkry vanuit die onderhoude......................256
4.6.1.1. Afdeling A: Die tughandeling as proses..256
4.6.1.2. Afdeling B: Die tughandeling en die gevoelsbelewing van skuld en skande.......258
4.6.1.2.1. Skuldgevoelens...258
4.6.1.2.2. Skandgevoelens..260
4.6.1.3. Afdeling C: Pastorale begeleiding tydens die tughandeling...............................262
4.6.1.4. Afdeling D: Addisionele informasie..264
4.6.2. Tematiese indruk soos gestruktureer op die drie hoofnavorsingsvrae...................266
4.6.2.1. Navorsingsvraag 1A...267
4.6.2.2. Navorsingsvraag 1B...268
4.6.2.3. Navorsingsvraag 1C...270
4.6.3. Tematiese indruk soos van toepassing op die sentrale navorsingsvraag.................270
4.7. Tematiese indrukke en die teoretiese modelle…………………………………...271
4.7.1. Emosieteorie………………………………………………………………………271
4.7.2. Tugpastoraat………………………………………………………………………273
4.8. Samevatting…………………………………………………………………………276
4.9. Sleutelstellings………………………………………………………………………277

<u>HOOFSTUK 5</u> **<u>PRAKTYKTEORIE</u>**

Strategiese voorstel vir ‘n verbeterde praktykteorie in die pastorale begeleiding van predikante van die Nederduitse Gereformeerde Kerk tydens die tughandeling........281

5.1. Inleiding……………………………………………………………..……………281
5.2. Doelgerigte begeleiding...285

5.2.1. Die eer van God.. 286
5.2.2. Die heil van die Kerk...286
5.2.3. Die behoud van die sondaar..287
5.3. Amptelike begeleiding..288
5.3.1. Begeleiding as onderlinge sorg – eerste vlak...289
5.3.2. Begeleiding as gemeentebou – tweede vlak..292
5.3.3. Begeleiding wat intensioneel en professioneel pastoraal van aard is – derde vlak..292
5.4. Funksionele begeleiding..296
5.4.1. Genesing...296
5.4.2. Bystand..296
5.4.3. Begeleiding..296
5.4.4. Versoening...297
5.4.5. Koestering...297
5.5. Kerklike begeleiding..298
5.5.1. Begeleiding met 'n geestelike karakter..299
5.5.2. Begeleiding wat pas by 'n geloofs- en liefdesgemeenskap.......................................301
5.5.3. Begeleiding deur die kerklike modi...302
5.5.4. Begeleiding met geestelike middele uitgeoefen...303
5.6. Holistiese begeleiding...305
5.6.1. Fisies..306
5.6.2. Psigies-emosioneel...306
5.6.3. Geestelik...309
5.7. Verantwoordbare begeleiding..310
5.7.1. Kerkordelik..310
5.7.2. Begeleiding wat billik en regverdig toegepas word..310
5.8. Prosesmatige begeleiding..313
5.9. Beperkende en verruimende begeleiding...317
5.9.1. Beperking van die effek van negatiewe skuld- en skandgevoelens...........................317
5.9.2. Verruiming van die suksesvolle hantering van skuld- en skandgevoelens...................322
5.10. Samevatting...322
5.11. Sleutelstellings..323

HOOFSTUK 6 SAMEVATTING

Bevindings en aanbevelings na aanleiding van die ondersoek ten opsigte van die pastorale begeleiding van predikante van die Nederduitse Gereformeerde Kerk tydens die kerklike tughandeling....326

6.1. Inleiding....326
6.2. Bevinding van die navorsing soos beskryf in die studie....326
6.2.1. Hoofstuk 1 Navorsingsbehoefte en ontwerp....326
6.2.2. Hoofstuk 2 Emosieteorie....327
6.2.3. Hoofstuk 3 Tugpastoraat: 'n Pastorale perspektief....327
6.2.4. Hoofstuk 4 Empiriese navorsing....327
6.2.5. Hoofstuk 5 Praktykteorie....327
6.3. Evaluering van navorsing met betrekking tot die navorsingsmetodologie....328
6.4. Nuwe navorsingsgeleenthede....329
6.5. Evaluering van die bydrae van die navorsing....330
6.6. Aanbevelings....330
6.7. Samevatting....331
6.8. Sleutelstellings....331

BIBLIOGRAFIE....335

BYLAAG....351

Bylaag 1: Uitnodiging tot deelname aan onderhoud....351
Bylaag 2: Ingeligte toestemmingsvorm....354
Bylaag 3: Gestruktureerde onderhoudskedule....356

LYS VAN SKEMAS

Skema 1: Skematiese voorstelling van die eerste proses van die tughandeling van predikante van die N.G. Kerk (Artikel 63-65). Die ondersoek na tugwaardige sondes en wangedrag en die toepassing van tugmaatreëls....59

Skema 2: Skematiese voorstelling van die tweede proses van die tughandeling van predikante van die N.G. Kerk (Artikel 66). Die opheffing van die tugmaatreëls en die terugkeer tot die gemeente of kerklike bediening..64

Skema 3: Skematiese voorstelling van die derde proses van die tughandeling van predikante van die N.G. Kerk (Artikel 64,66). Die herstel van ampsbevoegdheid en terugkeer tot die gemeente of kerklike bediening..68

Skema 4: Plutchick (1980) se tipologie van primêre en sekondêre emosies……………...90

Skema 5: Die benutting van emosies as katalisator vir gedragsmodifikasie……………..94

Skema 6: Voorstelling van die kettingreaksie van emosionele wekking………………...99

Skema 7: Aangepaste kettingreaksie tydens emosionele wekking..................................104

Skema 8: Taksering en die doelkongruente benadering van emosies…………………..107

Skema 9: Die patroon van egte skuldgevoelens………………………………………...112

Skema 10: Die hantering van eksistensiële skuldgevoelens……………………………114

Skema 11: Die hantering van eksistensiële skandgevoelens……………………………119

Skema 12:Voorstelling van die bedieningsroete wat persone volg om in die N.G. Kerk. predikant te wees en die effek van die tughandeling ten opsigte van ampsbevoegtheid...316

LYS VAN TABELLE

Tabel 1: Aantal persone gelegitimeer in die N.G. Kerk te Pretoria gedurende die tydperk 1981-2008...46

Tabel 2: Manlike persone gelegitimeer te Pretoria gedurende 1981-2008.........................50

Tabel 3: Wilks (1998) se teorie van emosionele teenpole...91

LYS VAN GRAFIEKE

Grafiek 1: Grafiese voorstelling van gegewens van Groep 1 en 2 (manlike teenoor vroulike gelegitimeerdes) soos in Tabel 1 opgeneem..47

Grafiek 2: Grafiese voorstelling van gegewens van Groep 3 en 4 (manlike teenoor vroulike gelegitimeerdes na colloquium doctum) soos in Tabel 1 opgeneem.....................47

Grafiek 3: Vergelykende voorstelling van die verhouding van Groep 1,2,3 en 4...............48

GEBRUIK VAN DIE MANLIKE VORM: "HY' EN "HOM"

Geen vorm van seksisme word deur die gebruik van die manlike vorm van woorde bedoel nie. Dit vergemaklik die skryfstyl maar veronderstel dat vroue ook hierby ingereken word. Gesien ook in die lig van die huidige verhouding van manlike predikante teenoor vroulike predikante wat in die bediening binne die N.G.Kerk staan en deur die tug geraak is in die afgelope 18 jaar, is die gebruik van "hy" en "hom" geskik vir hierdie studie.

"Moet jou nie oor my verlekker nie,
my vyand,
al het ek tot 'n val gekom,
ek sal weer opstaan,
al sit ek in die donker,
die Here is my lig.
Ek sal aanvaar dat die Here my straf
in sy toorn,
want ek het teen Hom gesondig.
Wanneer Hy my saak verhoor
en oor my uitspraak lewer,
sal Hy weer lig bring in my lewe,
sal ek ondervind dat Hy
die oorwinning gee"

Miga 7:8-9 (Nuwe Afrikaanse Vertaling:1983)